

Univerzita Palackého v Olomouci

Právnická fakulta

Rigorózní práce na téma: „Aplikace občanského zákoníku při přezkumné činnosti katastrálního úřadu v řízení o povolení vkladu“

Autorka: Mgr. Pavel Kotrady

Oponent: JUDr. Josef Rakovský

Oponentský posudek rigorózní práce

Úvodem.

Předchozí rigorózní práce téhož autora pod shodným názvem jsem recenzoval jako oponent ve svém posudku ze dne 6. června 2012. Nyní je mi předkládána k posouzení nová verze této práce z letošního roku.

Po prostudování přepracovaného díla a porovnání dřívější verze podávám tento oponentský posudek.

Volba tématu a cíl práce:

Autor si předsevzal pojednání o aplikaci ustanovení občanského zákoníku při přezkumné činnosti katastrálního úřadu v řízení o povolení vkladu. Už volba tohoto tématu svědčí o přehledu autora a zřejmých zkušenostech z aplikační praxe. Jde přitom o problém tkvící v legislativním vývoji a historických souvislostech, když jeho podstata spočívá ve faktu, že katastrální úřad vystupuje nikoliv jako soudní, nýbrž správní orgán. K tomu přispívá odlišnost právní úpravy plynoucí ze základních norem platných pro katastr nemovitostí, včetně notoricky známých problémů z toho plynoucích pokud jde o terminologii, označování nemovitostí rozdílně od občanského zákoníku a následně poměru mezi soudním přezkumem a jeho mezemi ve vztahu ke katastrálnímu úřadu. Autor si byl zřejmě těchto úskalí vědom, souhlasím s ním, že ani judikatura (z hlediska dosavadních výstupů) neposkytuje ještě vždy na všechny s tím související otázky jednoznačnou odpověď, o divergenci mezi rozhodováním obecných soudů a tendencemi Ústavního soudu ani nemluvě.

Vítám proto volbu tématu jako stále aktuální, zajímavou a pro praxi přínosnou. Už na tomto místě považuji za vhodné uvést, že autor se s tímto – relativně úzkým okruhem – vypořádal velmi zdatně. Tento závěr činím i ve vztahu k nově zpracované a nyní hodnocené rigorózní práci.

Metodologický přístup a struktura práce:

Autor zvolil klasický přístup k pojednání tématu, počínaje obecným výkladem, přes stručný historický nástin a vzápětí přikročil systematicky k probírání jednotlivých základních jevů v jednotlivých kapitolách. Tento osvědčený metodický přístup dodává práci přehlednost a srozumitelnost. Za velmi cenný považuji obsah kapitoly 12. Québecký občanský zákoník a přezkoumávání právních titulů při registraci smluv. Činím toto konstatování u vědomí vhodnosti přiřazení výkladu právní úpravy, která tkví svými kořeny ve francouzském právu (obrážející princip konsensuality) a přitom jde o jedno z posledních velmi moderních zahraničních úprav. Vítám proto tento komparatistický exkurs jako přínosný a vysoce informativní.

Obsah jednotlivých kapitol, které mapují pojmy, jež jsou pro pochopení tématu klíčové, je přehledný, sevržený, jdoucí přímo k věci. Výklad je bohatě dotován literárními, zejména časopiseckými zdroji, jakož i relevantní judikaturou vyšších soudů a nálezy Ústavního soudu. Obzvláště poslední skupina těchto pramenů zvyšuje informativní hodnotu práce.

Hodnocení samostatnosti závěrů a přínosů práce:

Autor doprovází výklad zpravidla každého problému svým vlastním vyargumentovaným závěrem. Ten dokonce z hlediska členění textu řadí v samostatných podkapitolách. V tomto směru splňuje práce bezesbýtku požadavek samostatnosti, neskouzává ke kompilaci, k níž by množství zejména judikatorních zdrojů, mohl text svádět. Práce neobsahuje závěry, s nimiž by nebylo možno souhlasit.

Vysoce si cením polemického přístupu autora k závěrům, mnohdy nejednotné, soudní praxe. Bez ohledu na své profesní zařazení je to i pro mne důkaz, že ne vždy mohou být soudní rozhodnutí v jednotlivých věcech obecně akceptována odbornou veřejností. Ostatně přehledné srovnání odlišných interpretačních tendencí Ústavního soudu a kupříkladu nejvyššího soudu ČR (tak typicky viz str. 38 a násl.) důvodnost takového kritického přístupu zcela ospravedlňuje. *Mimo rámec recenze, pouze pro ilustraci, si dovoluji podotknout, že typicky shora zmíněné stanovisko bylo v době jeho přípravy reflexí na jiné důsledky a praktiky, které se v jednotlivých soudních sporech projevovaly.*

Shodný závěr potvrzuji k dalším, závěrům, kupř. označení nemovitostí a otázce určitosti a dalších.

Rozsah předpisů, které musí katastrální úřad respektovat a aplikovat, plyne velmi přehledně z výkladu v kapitole 9. Ta probírá oprávnění nakládat s předmětem právního úkonu a zahrnuje problematiku zastoupení, jednání za právnickou osobu, za obec a kraje, vystupování osoby bez právní subjektivity a podílové spoluvlastnictví. Jde o neopominutelnou část zvolené tematiky, v níž autor reaguje na stále aktuální otázky. Svým významem se k ní pojí obsah kapitoly 10 – omezení ze zákona. Zde vítám, že autor neopomenul praktické případy plynoucí z exekučního řízení a z procesního práva (předběžné opatření). Shodné hodnocení zaujímám k obsahu kapitoly 11. – udělení souhlasu k právnímu úkonu.

Styl výkladu a členění textu:

Text je členěn přehledně v závislosti na jednotlivých oblastech, které mapují jednotlivé problémové okruhy. Styl výkladu je přehledný a čtivý, odkazy ať zařazené pod čarou či vtělené odlišným typem písma do textu, přispívají k pochopení toho, co je předmětem zkoumání autora.

Použité zdroje:

Předložená práce je bohatě dotována odkazy na relevantní literární a časopiseckou produkci, jakož i soudní rozhodnutí, včetně judikátů Ústavního soudu. Oceňuji rovněž zařazení a využití internetových zdrojů, což svědčí nepřímo o vysoké míře počítačové gramotnosti a zřejmě i jazykové výbavě, respektive preferenci autora (typicky pokud jde texty ke kapitole 12 – québecký občanský zákoník).

Formální kritéria:

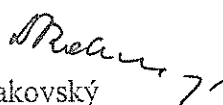
Práce svou strukturou a úpravou odpovídá podmínkám kladeným na práci tohoto druhu. To se týká uspořádání, grafické úpravy, odkazů a shrnutí použitých pramenů.

Hodnocení:

Předložená práce Mgr. Pavla Kotrady splnila vytýčený cíl, je na úrovni předpokládané pro rigorózní práci, dokladuje vynikající přehled autora a schopnost argumentační přesvědčivosti při odůvodnění svých vlastních závěrů.

Ze všech těchto důvodů **deporučuji práci k přijetí a obhajobě .**

V Brně dne 21. června 2013

JUDr. Josef Rakovský